

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai
Siunčiama per TAIS sistemą

2018-04-
į 2018-04-12

Nr. 2R- (3.2.E)
Nr. (1.27)25-236

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija), išnagrinėjusi Jūsų pateiktą Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo Nr. IX-1161 2, 3, 4¹, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 16, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Projektas) teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Siekdami teisinio aiškumo, siūlome tikslinti Projekto 7 straipsniu keičiamą Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo 7 straipsnio 3 dalį, vietoj žodžių „telefono numeris“ įrašant žodžius „telefono ryšio numeris“.

2. Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo 8 straipsnio 6 dalyje nustatyta, jog duomenys apie teismo ekspertus, įrašytus į Lietuvos Respublikos teismo ekspertų sąrašą ar iš jo išbrauktus, skelbiami Teisingumo ministerijos interneto svetainėje.

Atkreipiame dėmesį į 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendras duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1) (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679), kuris bus pradėtas taikyti nuo 2018 m. gegužės 25 d., 6 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą reglamentavimą, susijusį su Europos Sąjungos valstybės narės teise kaip teisiniu duomenų tvarkymo pagrindu. Teisės akte, kuriuo įtvirtinamas asmens duomenų teisėto tvarkymo pagrindas numatytas Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 1 dalies c punkte, turi būti nustatomas asmens duomenų tvarkymo tikslas.

Taigi siūlome patikslinti Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo 8 straipsnio 6 dalį numatant, kokių tikslu duomenys apie teismo ekspertus, įrašytus į Lietuvos Respublikos teismo sąrašą ar iš jo išbrauktus, skelbiami Teisingumo ministerijos interneto svetainėje.

3. Projekto 10 straipsniu keičiamame Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo 12 straipsnio 2 dalies 5 punkte nustatyta, jog be ekspertinį tyrimą užsakiusio fizinio ar juridinio asmens, kitos organizacijos ir jų padalinių leidimo ekspertinių tyrimų duomenys teikiami Teismo ekspertų veiklos koordinavimo tarybai, valstybės institucijoms, kurioms Lietuvos Respublikos įstatymai suteikia teisę gauti tokią informaciją, taip pat kvalifikaciją suteikusioms institucijoms jų funkcijoms vykdyti. Projekto aiškinamojo rašto 1 dalies 1.2 papunktyje nurodyta, jog sprendžiant praktinius teisinio reguliavimo taikymo klausimus, siekiant užtikrinti efektyvesnę teismo ekspertų veiklos kontrolę bei teisinį aiškumą siekiama nustatyti institucijas, kurios turi teisę gauti ekspertinio tyrimo duomenis *be tyrimą užsakiusio fizinio ar juridinio asmens sutikimo*. Projekto aiškinamojo rašto 4 dalies 12 punkte nurodyta, jog praktikoje dėl šios nuostatos taikymo kyla problema, nes atitinkamoje srityje veikiančių subjektų veiklos priežiūrą atliekančios institucijos negali gauti reikiamos informacijos, kadangi privatūs teismo ekspertai remdamiesi tuo, kad užsakovas *nedavė leidimo skelbti duomenų*, atsisakė pateikti vertinimui teismo ekspertizės aktus.

† Taigi siekdami teisinio aiškumo, siūlome apsvarstyti, ar nebūtų tikslinga patikslinti Projekto 10 straipsniu keičiamame Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo 12 straipsnio 2 dalies 5 punkte įtvirtintą nuostatą ir vietoj žodžių „be leidimo“ įrašyti žodžius „be sutikimo“.

Direktorius

Raimondas Andrijauskas

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, faks. (8 5) 268 5187, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

El. p.: rastine@tm.lt

TAIS

2018-04-15

I 2018-04-12

Nr. 418-616-(6.6)

Nr. (1.27) 2T-236

DĖL PASTABŲ PATEIKIMO TEISĖS AKTŲ PROJEKTAMS NR. 18-4400, 18-4401

Nacionalinė teismų administracija (toliau – Administracija), susipažinusi su pateiktais derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo Nr. IX-1161 2, 3, 41, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 16, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo 51 straipsniu įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektu Nr. 18-4401 bei Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo Nr. IX-1161 2, 3, 41, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 16, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo 51 straipsniu įstatymo projektu Nr. 18-4400 (toliau – Projektas), pagal kompetenciją teikia pastabas ir pasiūlymus dėl siūlomų teisinio reguliavimo priemonių ir jų įgyvendinimo pasekmių.

1. Projekto 5 straipsnyje siūloma papildyti Teismo ekspertizės įstatymą nauju 5¹ straipsniu, nustatant, kad asmuo, siekiantis tapti teismo ekspertu, *nelaikomas esąs nepriekaištingos reputacijos* (t. y. jo reputacija pripažįstama netinkama), jeigu jis yra teistas už sunkų ar labai sunkų nusikaltimą, taip pat nusikaltimą teisingumui, valstybės tarnybai bei viešiesiems interesams ir teistumas neišnykęs arba nepanaikintas, ir *yra praėję ne mažiau kaip ketveri* metai nuo baudmės atlikimo ar atleidimo nuo baudmės atlikimo dienos; taip pat jei yra teistas už kitą, negu nurodyta šio straipsnio 1 punkte, tyčinį nusikaltimą, ir teistumas neišnykęs arba nepanaikintas, ir *yra praėję ne mažiau kaip treji* metai nuo baudmės atlikimo, baudmės vykdymo atidėjimo ar atleidimo nuo baudmės atlikimo dienos.

Pastebėtina, kad formuluotė „*yra praėję ne mažiau kaip ketveri (treji) metai*“, t. y. ketveri (treji) ar daugiau metų, yra klaidinanti loginiu požiūriu, nes suponuoja išvadą, kad asmuo vis dar laikomas netinkamos reputacijos, jei nuo atitinkamų aplinkybių atsiradimo yra praėję ketveri (treji) ar daugiau metų (t. y., iš esmės neterminuotai), nors, įvertinus Projekto aiškinamojo rašto 7 punkte nurodytus argumentus matyti, kad šia norma, atsižvelgiant į Europos Žmogaus Teisių Teismo praktiką, kaip tik buvo siekiama panaikinti nuolatinio ir negrįžtamo pobūdžio ribojimą asmenims tapti teismo ekspertais ir nustatyti mažiau ribojančias priemones.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, siūlytina tikslinti siūlomas Teismo ekspertizės įstatymo 5¹ straipsnio 1 ir 2 punkto formuluotes, išdėstant jas taip: „<.> ir ~~yra praėję ne mažiau kaip nėra praėję 4 metai~~ <.>“ bei „<.> ir ~~yra praėję ne mažiau kaip nėra praėję 3 metai~~ <.>“.

2. Projektu siūloma papildyti Teismo ekspertizės įstatymo 6 straipsnio 2 dalį, nustatant, kad dalyvauti kvalifikacinės komisijos darbe turi būti kviečiami aukštųjų mokyklų ir mokslinių tyrimų institutų mokslininkai ar kitų ekspertizės įstaigų ekspertai ar *teismų*, ikiteisminio tyrimo institucijų ar prokuratūros atstovai.

LIETUVOS
TEISMAI

Siekiant užtikrinti teismo proceso skaidrumo ir teismo nešališkumo reikalavimus, siūlytina papildyti minėtą nuostatą išdėstant ją taip „<..> ar kitų ekspertizės įstaigų ekspertai ar teismų (išskyrus teisėjus), ikiteisminio tyrimo institucijų ar prokuratūros atstovai.“

3. Projekto 12 straipsniu siūloma Teismo ekspertizės įstatymo 18 straipsnio 4 dalyje numatyti teismo ekspertizių rūšis, kurias draudžiama atlikti privatiems teismo ekspertams.

Iš Projekto aiškinamojo rašto 9 punkto matyti, kad privatiems teismo ekspertams draudžiamų atlikti ekspertizių rūšys nustatytos pasinaudojant Latvijos teisinio reglamentavimo pavyzdžiu, tačiau nėra išsamiau paaiškinta, kodėl pasirinktos konkrečios ekspertizių rūšys.

Taip pat pastebėtina, kad ribojant atitinkamas ekspertizes galinčių atlikti subjektų skaičių, svarbu įvertinti, ar aptariamai draudimai neturės įtakos galimam teismo proceso trukmės pailgėjimui.

+

Direktoriaus pavaduotojas,
atliekantis direktoriaus funkcijas

Antanas Jatkevičius

FW: Pastabos TEĮ projektui

Neringa Keršienė

Išsiųsta: 2018 m. gegužės 4 d. 09:40**Kam:** Teisingumo ministerija**Priedai:** Teismo eksperto Valentino ~1.pdf (577 KB)

LITUOVOS RESPUBLIKOS
TEISINGUMO MINISTERIJA
GAUTA
2018 m. 05 mėn. 04 d.
17-418

Užregistruokim ir šitą vis tik, čia bus man prie Teismo ekspertizės įstatymo projekto

From: Impulsana UAB [mailto:uabimpulsana@gmail.com]**Sent:** Friday, April 27, 2018 12:14 PM**To:** Neringa Keršienė**Subject:** Pastabos TEĮ projektui

Laba diena P. Keršiene,

Praeitės savaitės pabaigoje iš nepažįstamų man žmonių gavau TEĮ pakeitimų projektą.

Kadangi buvau darbo reikalais išvykęs į užsienį, tik šiandien galiu atsiųsti savo pastabas.

Manau, kad kažkur taipogi turėtų būti nuostata, kad ekspertams, kurie dirba ilgesnį laiką (pvz., 10 metų ir daugiau) kvalifikacijos pratęsimui nereikia jokio egzaminavimo, o tik patikrinimas, ar ekspertas neturi nusižengimų ir ar nuolat kelia savo kvalifikaciją, dalyvaujant seminaruose ir konferencijose.

Prašyčiau, kad ateityje tokių svarbių visiems teismo ekspertams dokumentų projektus galėčiau gauti tiesiogiai.

Pagarbiai, Valentinas Mitunevičius

Teismo eksperto Valentino Mitunevičiaus pastabos ir pasiūlymai

dėl LIETUVOS RESPUBLIKOS teismo ekspertizės įstatymo 2, 3, 4¹, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 16, 18, 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 5¹ STRAIPSNIU įstatymo keitimo.

1. LIETUVOS RESPUBLIKOS teismo ekspertizės įstatymo 2, 3, 4¹, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 16, 18, 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 5¹ STRAIPSNIU įstatymo projekte yra numatyta, kad:

„Kai teismo eksperto kvalifikacija teismo ekspertizės įstaigoje suteikiama asmeniui, siekiančiam tapti privačiu teismo ekspertu, daugiau kaip pusė kvalifikacijos komisijos narių turi būti ne iš teismo ekspertizės įstaigos, kurioje sudaryta kvalifikacinė komisija“.

6 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 6 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Teismo eksperto kvalifikacijos suteikimo, kvalifikacijos patvirtinimo ir teismo eksperto kvalifikacijos pažymėjimo išdavimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.“

2. Pakeisti 6 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Teismo eksperto kvalifikaciją suteikia teismo ekspertizės įstaigos vadovo sudaryta kvalifikacinė komisija (toliau – kvalifikacinė komisija). Kvalifikacinė komisija turi būti ne mažesnė kaip iš penkių narių, bent du iš jų – atitinkamos srities ekspertai ir vienas teisininkas. Jeigu teismo ekspertizės įstaigoje nėra teisės specialisto, jis turi būti kviečiamas iš aukštųjų mokyklų arba iš šios srities specialistų turinčių valstybės institucijų. Dalyvauti kvalifikacinės komisijos darbe turi būti kviečiami aukštųjų mokyklų ir mokslinių tyrimų institutų mokslininkai ar kitų ekspertizės įstaigų ekspertai ar teismų, ikiteisminio tyrimo institucijų ar prokuratūros atstovai. Kai teismo eksperto kvalifikacija teismo ekspertizės įstaigoje suteikiama asmeniui, siekiančiam tapti privačiu teismo ekspertu, daugiau kaip pusė kvalifikacinės komisijos narių turi būti ne iš teismo ekspertizės įstaigos, kurioje sudaryta kvalifikacinė komisija.“

Tokios, kaip tai pateikta projekte, redakcijos nuostata sudaro sąlygas teismo ekspertizės institucijai suteikti ar patvirtinti kvalifikaciją joje dirbantiems ekspertams formaliai arba lengvesniu būdu, nei kitiems ekspertams. Visų ekspertų kvalifikacijos egzamino/kvalifikacijos pratęsimo sąlygos turi būti vienodos.

Taipogi manau, kad kvalifikacijos komisija turi būti formuojama atsitiktiniu (burtu) būdu, parenkant jos narius iš anksčiau suformuotų sąrašų.

Todėl siūlau 6 str.2 dalį išdėstyti sekančiai:

„Teismo eksperto kvalifikaciją suteikia teismo ekspertizės įstaigos vadovo sudaryta kvalifikacinė komisija. Ši komisija turi būti ne mažesnė kaip iš penkių narių, bent du iš jų - atitinkamos srities ekspertai, vienas tos ar giminingos srities mokslininkas ir vienas teisininkas. Dalyvauti kvalifikacinės komisijos darbe turi būti kviečiami mokslo įstaigų ir aukštųjų mokyklų mokslininkai ar kitų ekspertizės įstaigų ekspertai, ar teismų, ikiteisminio tyrimo institucijų ar prokuratūros atstovai. Kiekvienam egzaminuojamajam kvalifikacinė komisija sudaroma pagal aukščiau išdėstytus kriterijus, komisijos narius parenkant burtų būdu. Daugiau kaip pusė kvalifikacijos komisijos narių turi būti ne iš teismo ekspertizės įstaigos.“

2. Projekto 4¹ straipsnio 8 dalies naujoje redakcijoje neatspindi atvejis, kaip vykdomas kvalifikacijos patikrinimas teismo ekspertams, nedirbantiems teismo ekspertizės įstaigoje, bet kuriems kvalifikacija buvo suteikta įprastiniu būdu:

4. Papildyti 4¹ straipsnį 8 dalimi:

„8. Teismo eksperto, dirbančio teismo ekspertizės įstaigoje, kvalifikacijos patikrinimas pagal Teismo ekspertų veiklos koordinavimo tarybos siūlymą vykdomas taikant *mutatis mutandis* šio Įstatymo 6 straipsnio 8–16 dalių nuostatas. Teismo eksperto, kuriam kvalifikacija buvo suteikta šio Įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka, kvalifikacijos patikrinimo pagal Teismo ekspertų veiklos koordinavimo tarybos siūlymą tvarką nustato šio Įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytos kvalifikaciją suteikiančios institucijos. Šio Įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytos kvalifikaciją suteikiančios institucijos, atlikdamos šioje dalyje nustatytą kvalifikacijos patikrinimo funkciją, turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, taip pat registų, valstybės informacinių sistemų, fizinių ar juridinių asmenų, kitų organizacijų ar jų padalinių šiai funkcijai atlikti reikalingą informaciją, duomenis (įskaitant fizinio asmens ir teismo eksperto asmens duomenis) ir paaiškinimus, dokumentus ar dokumentų nuorašus.“

Pagarbiai,

teismo ekspertas

dr. V. Mitunevičius

EKONOMINIŲ TEISMO EKSPERTIZIŲ CENTRAS

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

2018-05-04 Nr. BE12

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMO EKSPERTIZĖS ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO PROJEKTO

Ekonominių teismo ekspertizės centras, susipažinęs su Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo 2, 3, 4¹, 5, 6, 7, 9, 12, 16, 18, 19, 20 straipsnių pakeitimo ir papildymo 5¹ straipsniu projektu (toliau – projektas), teikia savo pastabas dėl šio dėl projekto 4¹ straipsnio, kuriuo siūloma papildyti Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo (toliau – įstatymas) 4¹ straipsnį 4 dalimi.

Pagal projektą įstatymo 4¹ straipsnio 4 dalyje siūloma įtvirtinti nuostatą, kad „Teismo ekspertizės įstaigos ir šio Įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytos kvalifikaciją suteikusios institucijos privalo pateikti Teismo ekspertų veiklos koordinavimo tarybai informaciją, ar ekspertiniai tyrimai buvo atlikti pagal kvalifikaciją ir tai sričiai taikomų teisės aktų reikalavimus.“ Atsižvelgdami į tai, kad kvalifikaciją suteikusios institucijos turi nevienodas galimybes pateikti Teismo ekspertų veiklos koordinavimo tarybai informaciją ir teikti minėtus paaiškinimus, manytume, kad siekiant teisinio aiškumo bei sprendžiant praktinius teisinio reguliavimo taikymo klausimus 4¹ straipsnio 4 dalies paskutinį sakinį būtų tikslinga papildyti žodžiais „pagal kompetenciją“), t. y. 4¹ str. 4 dalies paskutinį sakinį rekomenduojame formuluoti taip:

„Teismo ekspertizės įstaigos ir šio Įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytos kvalifikaciją suteikusios institucijos pagal kompetenciją privalo pateikti Teismo ekspertų veiklos koordinavimo tarybai informaciją, ar ekspertiniai tyrimai buvo atlikti pagal kvalifikaciją ir laikantis tai sričiai taikomų teisės aktų reikalavimų.“

Direktorius

Kęstutis Ambrazaitis

2018 m. 05 mėn. 02 d.
Nr. KT-402

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINĖ PROKURATŪRA

Lietuvos Respublikos
Teisingumo ministerijai

2018-04-30 Nr. 17.2.-1503
I 2018-04-12 gautą el. paštu

siunčiama el. paštu:
noreply@lrs.lt neringa.kersiene@tm.lt

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS TEISMO EKSPERTIZĖS ĮSTATYMO NR. IX-1161 2, 3, 4¹, 5, 6, 7, 8, 9, 12,
16, 18, 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 5¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO
PROJEKTO PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI“ PROJEKTO**

Generalinė prokuratūra, išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo Nr. IX-1161 2, 3, 4¹, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 16, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projekto (toliau tekste - Projektas) pažymi, kad pasiūlymų dėl teikiamo įstatymo projekto neturi.

Tačiau atkreipiame dėmesį, kad Projekto 5 straipsnio, apibūdinančio Nepriekaištingos reputacijos turinį, 1 ir 2 punktuose padarytiną redakcinio (stilistinio) pobūdžio pakeitimas numatant, kad asmuo, siekiantis tapti teismo ekspertu, nelaikomas esąs nepriekaištingos reputacijos nepraėjus ketveriems metams nuo baudmės atlikimo ar atleidimo nuo baudmės vykdymo atidėjimo ar atleidimo nuo baudmės atlikimo dienos (2 punktas).

Generalinio prokuroro pavaduotojas

Darius Karčinskas

Darius Alinskas, tel. (8 5) 250 0909, el. p. darius.alinskas@prokuraturos.lt

NACIONALINĖ ŽEMĖS TARNYBA PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS

Lietuvos Respublikos
teisingumo ministerijai

2018-04- Nr. 1SD- -(3.7 E.)
I 2018-04-12 Nr. 18-4401

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) pagal kompetenciją išnagrinėjo Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2018 m. balandžio 12 d. raštu Nr. 18-4401 „Dėl įstatymo projekto derinimo“ pateiktą derinti Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo 2, 3, 4¹, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 16, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo 5¹ straipsniu projektą (toliau – Projektas).

Projekto 4 straipsniu keičiama Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo (toliau – Įstatymas) 5 straipsnio 2 dalis nustato, kad reikalavimas išlaikyti teismo eksperto kvalifikacijos egzaminą, kurio programą tvirtina ekspertizės įstaigos vadovas, netaikomas asmenims, kuriems įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatyta tvarka asmens, turinčio tam tikros srities žinių, kvalifikaciją suteikė kitos valstybės institucijos ar prie jų tam tikslui sudarytos komisijos, įstaigos ar organizacijos, kurioms įgaliojimai suteikti tam tikros srities kvalifikaciją nustatyti įstatymuose <...>.

Nacionalinė žemės tarnyba išduoda:

1. Kvalifikacijos pažymėjimus žemėtvarkos planavimo dokumentams rengti. Įgaliojimas išduoti šiuos pažymėjimus nustatytas Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 32 straipsnio 3 dalies 13 punkte ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 14 d. nutarimo Nr. 1290 „Dėl Kvalifikacijos pažymėjimų žemėtvarkos planavimo dokumentams rengti išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo panaikinimo ir profesinių žinių patikrinimo testo organizavimo taisyklių patvirtinimo“ 2 punkte.

2. Matininko kvalifikacijos pažymėjimus. Įgaliojimas išduoti šiuos pažymėjimus nustatytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. 1805 „Dėl Matininko kvalifikacijos pažymėjimų išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ 2 punkte.

3. Geodezininko kvalifikacijos pažymėjimus. Įgaliojimas išduoti šiuos pažymėjimus nustatytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 29 d. nutarime Nr. 1043 „Dėl įgaliojimų suteikimo“.

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad fizinis asmuo, pageidaujantis gauti matininko kvalifikacijos pažymėjimą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikia prašymą ir dokumentus, įrodančius kvalifikacijos atitiktį. Matininko kvalifikacijos pažymėjimas išduodamas arba rašytinis motyvuotas atsisakymas išduoti kvalifikacijos pažymėjimą pareiškėjui pateikiamas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo dokumentų, reikalingų kvalifikacijos pažymėjimui išduoti, gavimo dienos. Matininko kvalifikacijos pažymėjimas išduodamas Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta, kad

Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka išduoda geodezininko kvalifikacijos pažymėjimus, sustabdo jų galiojimą, panaikina jų galiojimo sustabdymą ir galiojimą.

Įvertinę Projekto 4 straipsnyje nustatytus Įstatymo pakeitimus, atkreipiame Jūsų dėmesį, kad pirmiau nurodytais atvejais Nacionalinei žemės tarnybai įgaliojimui suteikti asmenims tam tikros srities kvalifikaciją nustatyti ne įstatymuose, o juos įgyvendinančiuose teisės aktuose, todėl, pritarus siūlomam Įstatymo pakeitimui, turėtų būti keičiami ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymas bei Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymas.

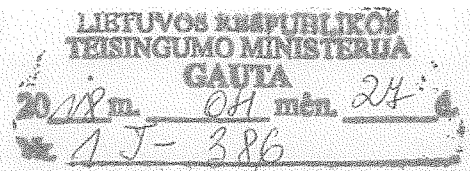
Licencijavimo pagrindų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 937 „Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), 2.1 papunktyje nustatyta, kad licencija yra dokumentas (leidimas, liudijimas, teikimas, atestatas, sprendimas, sertifikatas, pažymėjimas ar panašiai), reikalingas tam tikrai ūkinei veiklai pradėti ar vykdyti, įrašymas ar įsirašymas į sąrašą, registrą, valstybės informacinę sistemą, kuriais įgyjama teisė pradėti ar vykdyti tam tikrą ūkinę veiklą, privalomas informacijos pateikimas prieš pradėdant vykdyti ūkinę veiklą, taip pat kitoks leidimo vykdyti ūkinę veiklą suteikimas. Aprašo 18 punktas nustato, kokios su ūkio subjektų veiklos licencijavimu susijusios nuostatos turi būti įtvirtintos veiklos licencijavimą reguliuojančiuose įstatymuose, o Aprašo 19 punkte numatyta, kad licencijavimo taisyklėse turi būti nustatyta tik reikalavimų, susijusių su licencijų išdavimu, pakeitimu, atsisakymu išduoti licenciją (jeigu taikomas licencijų išdavimo modelis “G”), licencijų galiojimo sustabdymu, galiojimo sustabdymo panaikinimu, galiojimo panaikinimu, licencijuojamos veiklos sąlygų laikymusi, įgyvendinimo tvarka, prireikus – licencijų patikslinimo, atliekamo pasikeitus formaliams licencijoje nurodytiems duomenims, pagrindai ir tvarka. Aprašo 20.5 papunktyje nustatyta, kad licencijavimo taisyklėse įtvirtinami subjektai, įgalioti išduoti licencijas, ir subjektai, įgalioti atlikti licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlome Projekto 4 straipsniu keičiamoje Įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje numatyti, kad reikalavimas išlaikyti teismo eksperto kvalifikacijos egzaminą, kurio programą tvirtina ekspertizės įstaigos vadovas, netaikomas asmenims, kuriems įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatyta tvarka asmens, turinčio tam tikros srities žinių, kvalifikaciją suteikė kitos valstybės institucijos ar prie jų tam tikslui sudarytos komisijos, įstaigos ar organizacijos, kurioms įgaliojimui suteikti tam tikros srities kvalifikaciją nustatyti įstatymuose **ar kituose norminiuose teisės aktuose <...>**.

Direktorius

Laimonas Čiakas

TIDN, Kersilece

LIETUVOS TEISMO EKSPERTIZĖS CENTRAS

Biudžetinė įstaiga, Lvovo g. 19 a, LT-09313 Vilnius, tel. (8 5) 263 8540, faks. (8 5) 272 8268, www.ltec.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 111952632

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

2018-04-24 Nr. S-418

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMO EKSPERTIZĖS ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO PROJEKTO

Lietuvos teismo ekspertizės centras susipažinęs su Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo 2, 3, 4¹, 5, 6, 7, 9, 12, 16, 18, 19, 20 straipsnių pakeitimo ir papildymo 5¹ straipsniu projektu (toliau – projektas) teikia savo pastabas dėl šio dėl projekto 12 straipsnio, kuriuo siūloma pakeisti Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo (toliau – įstatymas) 18 straipsnį.

Projektu įstatymo 18 straipsnio 4 dalyje siūloma įtvirtinti nuostatą, kad „Privatiems teismo ekspertams draudžiama atlikti pinigų banknotų, balistines, statybinių medžiagų ir kitų gaminių degumo, šūvio pėdsakų, sprogstamųjų medžiagų ir sprogimo pėdsakų, narkotinių ir psichotropinių medžiagų **teismo ekspertizės**, taip pat **teismo ekspertizės**, su kuriomis susijusi informacija tvarkoma žinybiniuose registruose (daktiloskopinės, deoksiribonukleorūgšties (DNR) analizių) ar kuri sudaro valstybės, tarnybos, komercinę ar profesinę paslaptį, jeigu asmuo neturi leidimo dirbti, susipažinti ar gauti tokią informaciją, ar kurias draudžia atlikti kiti įstatymai“. Atsižvelgiant į tai, kad projektu išplečiama ekspertinio tyrimo sąvoka, nustatant, kad tai proceso įstatymų ir įstatymo nustatyta tvarka atliekama teismo ekspertizė, objektų tyrimas ir sutartiniais pagrindais privataus teismo eksperto atliekamas tyrimas, manytume, kad siekiant projekto tikslų, 18 straipsnio 4 dalyje būtų tikslinga nustatyti, jog draudžiamos yra ne tokių rūšių teismo ekspertizės, bet draudžiami šių rūšių **ekspertiniai tyrimai**.

Direktorius

Giedrius Mozūraitis

Rasa Lukšaitė, tel. (8 5) 263 8540, el. p. rasa.luksaite@ltec.lt

Originalas nebus siunčiamas

100 Atkurtai
Lietuvai

**AUDITO, APSKAITOS, TURTO VERTINIMO IR NEMOKUMO VALDYMO TARNYBA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai
Siunčiama per TAIS sistemą

2018-05- Nr. (1.12.)D2-
I 2018-04-12

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, išnagrinėjusi Jūsų pateiktą Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo Nr. IX-1161 2, 3, 4¹, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 16, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projektą, informuoja, kad pastabų ir pasiūlymų pagal kompetenciją neturi.

Direktorius

Audrius Linartas

Jovaldas Černiauskas, tel. (8 5) 2125464, el. p. Jovaldas.Cerniauskas @avnt.lt

Biudžetinė įstaiga, Rinktinės g. 48A, 09318 Vilnius, tel. (8 5) 212 5464, (8 5) 263 9291,
el. p. info@avnt.lt, <http://www.avnt.lt>,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, įstaigos kodas 304157094

**PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTO
PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS
GAISRINIŲ TYRIMŲ CENTRAS**

Lietuvos Respublikos Teisingumo ministerijai

2018-04-23 Nr. 3-130(1.12.E)
I 2018-04-12 Nr. (1.27)2T-236

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Gaisrinių tyrimų centras susipažinęs su pateiktu derinti Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo 2, 3, 4¹, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 16, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo 5¹ straipsniu projektu informuoja, kad pastabų ir pasiūlymų šiam projektui neturi.

Direktorius

Donatas Lipinskas

Originalas nebus siunčiamas

Artūr Raskov, tel. (8 5) 249 1317, el. p. artur.raskov@vpgt.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Teisingumo ministerijai

2018-04- Nr. ((1.19E-0206)-5K-1806922)-
6K
Į 2018-04-12 Nr. 18-4401

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

100 Atkurtai
Lietuvai

Finansų ministerija išnagrinėjo Teisingumo ministerijos pateiktą derinti Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo 2, 3, 4¹, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 16, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projektą ir informuoja, kad pastabų ir pasiūlymų pagal kompetenciją neturi.

Finansų viceministras

Darius Sadeckas

J. Pilibaitienė, tel. 219 9340

29283502380551956.docx

Biudžetinė įstaiga
Lukiškių g. 2, LT-01512 Vilnius

Tel. (8 5) 239 0000
Faks. (8 5) 279 1481

El. paštas finmin@finmin.lt
<http://www.finmin.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių
asmenų registre, kodas 288601650

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Teisingumo ministerijai

Nr.
Į 2018-04-12 Nr. (1.27)2T-236

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Vidaus reikalų ministerija, išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo Nr. IX-1161 2, 3, 4¹, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 16, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projektą, informuoja, kad pastabų ir pasiūlymų pagal kompetenciją neturi.

Vidaus reikalų viceministras

Česlovas Mulma

D. Cicėnas, tel. 271 8521, el. p. dainius.cicenas@vrm.lt

Originalas nebus siunčiamas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai 2018-04-25 Nr. (10.1.1.1-421) 10-3305
į 2018-04-12 Nr. (1.27)-2T-236

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Sveikatos apsaugos ministerija išnagrinėjo Teisingumo ministerijos parengtus Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo Nr. IX-1161 2, 3, 4¹, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 16, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo 5¹ straipsniu projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektą ir Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo 2, 3, 4¹, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 16, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo 5¹ straipsniu projektą. Informuojame, kad dėl minėtų teisės aktų projektų pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų neturime.

Sveikatos apsaugos viceministrė

Lina Jaruševičienė

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

Biudžetinė įstaiga, Gynėjų g. 6, LT-01109 Vilnius, tel. (8 5) 261 6466, faks. (8 5) 261 6813, el. p. lat@teismas.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602032

Lietuvos Respublikos
Teisingumo ministerijai

2018-05-03 Nr. 1.22-51-153
Į 2018-04-18 kreipimąsi

DĖL PASTABŲ PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo "Dėl Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo Nr. IX-1161 2, 3, 41, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 16, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo 51 straipsniu įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui" projektui Nr. 18-4401 ir Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo Nr. IX-1161 2, 3, 41, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 16, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo 51 straipsniu įstatymo projektui Nr. 18-4400 pastabų ir pasiūlymų neturime.

Teisės tyrimų ir apibendrinimo departamento
Direktoriaus pavaduotoja Privatinės teisės grupei

Lina Navickytė

Atkurtai
Lietuvai

Neringa Keršienė

Iš: Valstybinė teismo psichiatrijos tarnyba <info@vtpt.lt>
Išsiųsta: 2018 m. gegužė 2 d. 14:32
Kam: Neringa Keršienė
Tema: dėl Teismo ekspertizės įstatymo projekto

Laba diena,

informuojame, kad Valstybinė teismo psichiatrijos tarnyba prie SAM, išnagrinėjusi teisės akto projektą Nr. 18-4400 pasiūlymų neturi ir jam pritaria.

Pagarbiai
Roberta Dapkuvienė

Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos
prie Sveikatos apsaugos ministerijos
sekretorė-referentė
A. Kojelavičiaus g. 121, LT-11106 Vilnius
Tel. (8 5) 267 7200
El. p. info@vtpt.lt
El. p. roberta.dapkuviene@vtpt.lt

100 Atkurtai
Lietuvai

Neringa Keršienė

Iš: Romas Raudys <Romas.Raudys@vtmt.lt>
Išsiųsta: 2018 m. gegužė 14 d. 11:29
Kam: Neringa Keršienė
Tema: Dėl įstatymo projekto

Laba diena,
informuojame, kad pastabų ir pasiūlymų dėl Teismo ekspertizės įstatymo projekto neturime.

Pagarbiai

direktorius dr. Romas Raudys

Valstybinė teismo medicinos tarnyba

Didlaukio 86E, Vilnius

Tel.: (5) 278 90 48, faks.: (5) 278 90 47

mob.: +370 682 40979

el.p.: romas.raudys@vtmt.lt

www.vtmt.lt

AUDITORĖ-TEISMO EKSPERTĖ LORETA RUPEIKIENĖ
AUDITORIUS-TEISMO EKSPERTAS ŠARŪNAS GINTILAS
AUDITORIUS-TEISMO EKSPERTAS KĘSTUTIS AMBRAZAITIS

LR Teisingumo ministerija
Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius
El. paštas: rastine@tm.lt

2018-04-23 Nr. _____

_____ Nr. _____

DĖL TEISMO EKSPERTIZĖS ĮSTATYMO PROJEKTO

Teikiame pastabas dėl LR Teismo ekspertizės įstatymo projekto (toliau – TEĮ p.).

1. Dėl TEĮ p. 4¹ str. 4 d.

4 str. numatytas imperatyvas kvalifikaciją suteikiančiai institucijai pateikti Teismo ekspertų veiklos koordinavimo tarybai (toliau – TEVKT) *informaciją ir paaiškinimus, ar ekspertiniai tyrimai buvo atlikti pagal kvalifikaciją ir tai sričiai taikomų teisės aktų reikalavimus*. Pasisakysime tiek, kiek tai susiję su Lietuvos auditorių rūmų (toliau – LAR) TEĮ projekto kontekste vadinama teismo eksperto kvalifikaciją suteikiančia institucija, galimybėmis teikti nurodytą informaciją.

LAR yra viešasis juridinis asmuo, kuris kontroliuoja, kaip Auditorių rūmų nariai laikosi Buhalterijų profesionalų etikos kodekso, ir prireikus gali priimti sprendimą dėl šio kodekso laikymosi pažeidimų; taip pat LAR organizuoja kvalifikacinius auditoriaus egzaminus; sudaro sąlygas Egzaminų komisijai tinkamai atlikti jai pavestas funkcijas; išduoda auditoriaus pažymėjimus; sustabdo, atnaujiną ar panaikina auditoriaus pažymėjimo galiojimą, išduoda audito įmonės pažymėjimą, sustabdo ir atnaujiną audito įmonės pažymėjimo galiojimą; tvarko auditorių ir audito įmonių sąrašus; organizuoja auditorių kvalifikacijos kėlimo kursus ir nustato šių kursų turinio reikalavimus; turi kitų pareigų ir teisių, kurios numatytos LR Finansinių ataskaitų audito įstatymo 71 ir 72 str. nuostatose. Pažymime, kad LAR yra tarptautinių organizacijų, kurių veikla susijusi su apskaita arba auditu, narė. LAR veikia auditorių vardu ir kartu su Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba (toliau – AVNT) atlieka audito įmonių ir auditorių veiklos priežiūrą, tačiau neturi jokio praktinės patirties, kompetencijos atlikti auditorių ir teismo ekspertų priežiūrą ar imtis kokių nors kontrolės veiksmų.

Pateikiame motyvus.

1. TEĮ kontekste LAR, nors ir yra teismo eksperto kvalifikaciją suteikianti institucija, o auditoriaus kvalifikacijai keliama ypač aukšti žinių ir praktinių įgūdžių bei nepriekaištingos reputacijos reikalavimai, tačiau auditoriaus paslaugos yra iš esmės kitos nei teismo eksperto. Be to, LAR neparengia auditorių teismo eksperto darbui, kad auditorius, išlaikęs teisinių žinių egzaminus, galėtų profesionaliai teikti teismo eksperto paslaugas. Auditorius privalo studijuoti savarankiškai ekonominio pobūdžio teismo ekspertologiją, dalyvauti teismo ekspertologijos konferencijose, studijuoti mokslinę literatūrą ir teismų praktiką susipažindamas su teismo ekspertizių vertinimu bei jų gerąja praktika.

2. LAR nepasirengusi atlikti -auditorių-teismo ekspertų priežiūrą dar todėl, kad tam neturi jokių finansinių išteklių, nes LAR finansuojami iš nario mokesčio bei audito įmonių ataskaitų¹. LAR biudžeto vos užtenka atlikti jiems pavestas funkcijas, todėl, mūsų įsitikinimu, tikrai negalės Teismo ekspertų veiklos koordinavimo tarybai (toliau – TEVKT) *teikti informaciją ir paaiškinimus*, nes pagal šią formuluotę, mūsų vertinimu, reikėtų atsakyti klausimus, ar konkreči ekonominė ekspertizė, trukusi, pvz., 1,5 metų, atlikta pagal teisės aktus ir auditoriaus eksperto kompetenciją. Pirma, tokiems darbams LAR jokių išteklių, antra, nėra jokių teisės aktų, tarptautinių audito standartų, procedūrų vadovų, kurių pagrindu galima būtų įvertinti, ar konkrečiai ekspertizei atlikti panaudoti reikiami tyrimo metodai (pvz., negautoms pajamoms nustatyti pasirinktas tinkamas metodas). LAR nekaupia jokios informacijos, susijusios su ekonominių teismo ekspertizių praktika.

3. Finansų ataskaitų audito ar kitų užtikrinimo užduočių paslaugos iš esmės skiriasi nuo teismo ekspertizės paslaugos pagal pobūdį ir turinį. Jeigu audito procedūrą arba auditą reglamentuoja daugelis tarptautinių audito standartų, naudojamos specialios kompiuterinės programos, vedami mokymai bei LAR organizuojamos audito konferencijos, tai ekonominės ekspertizės srityje jokios norminės ir praktinės bazės LAR neturi. Per paskutinius 14 metų² nėra nė karto buvę, kad LAR suorganizuotų kokius nors kvalifikacijos kėlimo kursus, seminarus teismo ekspertologijos ar ekonominės ekspertizės srityje, nors tokių prašymų ir pasiūlymų būta, ir ne vieną kartą. Pateikiame pavyzdį. TEĮ numato ekspertizės akte nurodyti tyrimo metodus (TEĮ 24 str.). Tuo tarpu nei audito atlikimo procedūrų vadovuose, nei audito standartuose nėra numatyti jokie tyrimo metodai, taigi audito procedūros savo turiniu ne tik neatitinka tyrimo metodų, bet ir prieštarauja ekspertizės proceso įstatymams. Lietuvos vyriausias administracinis teismas (toliau – LVAT) yra išaiškinęs³, kad eksperto bendravimas su advokatu prieš teismo posėdį yra netoleruotinas, tuo tarpu audito paslaugų srityje pokalbiai su audituojamos įmonės vadovybe yra viena iš įprastų procedūrų.

¹ LR Finansinių ataskaitų audito įstatymo 74 str.

² Šių pastabų autorius dirba audito įmonėse.

³ LVAT teismų praktikos apžvalga Nr. 23.

Auditoriai vadovaujami Tarptautiniais audito standartais (toliau – TAS), kurie sudaro audito atlikimo metodinį pagrindą, tuo tarpu ekspertai jokių audito ar ekspertizės standartų netaiko. Audito ir ekonominės ekspertizės panašumas yra daugiau formalus, grindžiamas bendromis mokslo kryptimis. Auditoriai ir ekspertai remiasi apskaita ir finansais kaip bendru veiklos moksliniu pagrindu, tačiau praktinėje veikloje gerokai išsiskiria ir tą skirtumą suponuoja teismo ekspertizės dalyko ir metodo specifika. Auditas planuojamas ir atliekamas vertinant riziką, t. y. įmonės finansinių ataskaitų tikrinimas nėra ištisinis ir nuoseklus, jis fokusuojamas ties tais finansinių ataskaitų straipsniais, kuriuose ataskaitų iškraipymo tikimybė didžiausia. Tokia tikrinimo metodika netinka teismo ekspertizei, nes proceso įstatymai reikalauja išsamiai ir visapusiškai ištirti įrodymus. Taigi, tarp ekonominės ekspertizės ir audito yra esminių metodologinių skirtumų, todėl LAR negalės tinkamai TEVKT pateikti informaciją ir paaiškinimus, ar ekspertiniai tyrimai buvo atlikti pagal kvalifikaciją ir tos srities tesės aktų reikalavimus.

Audito darbo rezultatas yra nuomonės pareiškimas dėl finansinių ataskaitų, tuo tarpu ekspertizės tikslas – pagal pateiktus įmonės apskaitos dokumentus, registrus ir ataskaitas ir remiantis objektyviais atlikto tyrimo rezultatais duoti išvadas pagal pateiktus klausimus. Atliekant auditą bendravimas su audituojamos įmonės vadovybe yra įprastinė audito procedūra, tuo tarpu atliekant ekspertizę tiesiogiai su šalimis nebendraujama. Finansinių ataskaitų audito metu auditorius visais atvejais privalo surinkti pakankamai ir tinkamų audito įrodymų, tuo tarpu ekspertizės metu tyrimo apimtis tiesiogiai priklauso nuo pateikto užduočių kiekio ir sudėtingumo. Auditoriaus darbo rezultatas yra itin griežtai formalizuotas dokumentas – auditoriaus išvada, kurios viena nuo kitos, nesant išlygų, skiriasi tik adresatu. Tuo tarpu ekspertizės akte kiekvienu konkrečiu atveju aprašoma tyrimo, eiga, metodai, gauti rezultatai ir tai yra unikalus darbas. Auditorių darbo kokybė tikrinama planine tvarka kas 6 metus arba dažniau gavus skundų, tuo tarpu eksperto darbas vertinamas kiekvienos konkrečios bylos kontekste. Audito ir ekspertinio tyrimo reikšmė taip pat skiriasi. Auditoriaus išvada padidina finansinių ataskaitų patikimumą, bet nesuteikia absoliutaus užtikrinimo, tuo tarpu ekspertizės aktas pvz. išsklaido abejones dėl kaltinimų tvarkius apskaitą aplaidžiai arba nustato nuostolių (žalos) dydį ir panašiai. Auditorius pareiškia nuomonę dėl finansinių ataskaitų, tuo tarpu ekspertai ekspertizės akto tiriamojoje dalyje detalai aprašo tyrimų eigą ir rezultatus, o jų išvados (atsakymai į klausimus) turi būti pagrįstos objektyviais atlikto išsamaus tyrimo rezultatais. Auditorius pats pasirenka atliekamų audito procedūrų apimtį, tuo tarpu ekspertas kiekvienu konkrečiu atveju turi atlikti tokios apimties tyrimą, kuris leistų tiksliai ir

išsamiai atsakyti į pateiktus klausimus. Yra ir daugiau reikšmingų skirtumų tarp audito ir ekonominės ekspertizės, tačiau šio rašto tikslas nėra atskleisti visus juos⁴.

4. LAR nepasirengus teismo ekspertų priežiūrai, tai liudija, kad LAR proceso šalies atstovų skundus ir jų klientui nepalankų ekspertinį tyrimą (neturintį teismo ekspertizės statuso) parengusį auditorių-ekspertą svarsto LAR etikos komitete⁵.

5. Siūlomas TEĮ projektas latentine forma sukuria neprecedentinį teisinį reglamentavimą. Įstatymu siekiama užtikrinti efektyvesnę teismo ekspertų veiklos kontrolę, tačiau kartu turinio forma uždraudžia audito srities teismo ekspertams atlikti ekspertinius tyrimus, kuriuose pavieniai auditoriai, LAR nariai, netinkamai atliko auditą, dalyvavo manipuliuojant finansinėmis ataskaitomis bei pasižymėjo „kvalifikuotomis“ apgaulėmis (kitai vadinamomis „baltųjų apykaklių“ apgaulėmis, angl. k. „*White-collar crime*“). Pateikiame konkretų atvejį iš rezonansinės bylos. 2017 m. LAR prezidiumas, gavęs Valstybinės kainų ir kontrolės komisijos prašymą dėl galimai netinkamai atlikto audito, kuris nustatytas kito auditoriaus-teismo eksperto Vilniaus apygardos administracinio teismo paskirtoje ekspertizėje^{6,7}, pats inicijavo auditoriaus-eksperto Etikos kodekso pažeidimo tyrimą. Mūsų vertinimu, LAR neturėtų tirti galimų auditorių-teismo ekspertų Etikos kodekso pažeidimų, nes tokių tyrimus atlieka TEVKT. Turinio prasme tokiais veiksmais LAR daro spaudimą auditoriui-ekspertui dėl jo atliktų ekspertizių, kuriose pasisakoma ir dėl netinkamo audito⁸. Pažymime, kad LAR yra asociacija ir pagal jos statutą LAR privalo atstovauti jos narių interesams ir juos ginti⁹. Dėl šios priežasties LAR susidurs su interesų konfliktu atstovaudami LAR narių interesams bei atlikdami auditorių-teismo ekspertų priežiūrą.

2. Dėl TEĮ p. 4¹ str. 7 dalies

Šioje dalyje numatyta TEVKT siūlyti kvalifikaciją suteikiančiai institucijai (šiuo atveju – LAR) svarstyti kvalifikacijos patikrinimo klausimą. Pažymime, kad toks reguliavimas netinkamas

⁴ A. Spiečiūtė, M. Barkauskas, „Auditas ir ekonominė ekspertizė“. Mokslinis straipsnis paskelbtas leidinyje *Baudžiamasis procesas: teisingumo garantas ar kliūtis?*: recenzuotų mokslinių straipsnių rinkinys / [Vilniaus universiteto Teisės fakultetas, Mykolo Romerio universiteto Teisės fakultetas, Vytauto Didžiojo universiteto Teisės fakultetas] ; [sudarytoja G. Juodkaitė-Granskienė]; [mokslinis komitetas: Remigijus Merkevičius. Interneto nuoroda: <https://lnb.libis.lt/simpleSearch.do?BI001=C1C1B0003384201#>

⁵ 2014 m. LAR prezidiumo sprendimu auditorius-ekspertas buvo svarstomas dėl galimo auditoriams taikomo etikos kodekso pažeidimo.

⁶ VAAT 2015-12-11 a. b. I-2731-426/2015. LVAT sprendimai dėl to paties ginčo Nr. A-2681-822/2016, P-32-261/2017.

⁷ Minėtoje ekspertizėje dėl eksperto nustatytų aplinkybių LR Generalinė prokuratūra priėmė sprendimą pradėti ikiteisminį tyrimą ir pavedė jį atlikti Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba prie LR Vidaus reikalų ministerijos. Ekspertas auditorius ikiteisminiame tyrime taip pat buvo apklaustas kaip liudytojas.

⁸ Dėl to bus pasisakyta atskirai.

⁹ LAR statuto 1 p.

dėl kelių priežasčių. Pirma, TEVKT sudaro vos po vieną įvairių specialių žinių atstovą bei teisininką, todėl turi labai ribotas galimybes nuspręsti, kada reikia kvalifikaciją suteikiančiai institucijai siūlyti tikrinti, pvz., auditoriaus kvalifikaciją. Pažymime, kad TEVKT sudėtyje yra tik vienas auditorius, be to, nenurodomi jokie objektyvūs kriterijai, kuriais remiantis bus siūloma tikrinti eksperto kvalifikaciją. Manome, kad kiti TEVKT nariai, pvz. gaisrų ar medicinos srities specialistai negali vertinti kito specialisto, šiuo atveju, auditoriaus-eksperto darbo. Siūlome, kad kiekvienu konkrečiu atveju, esant poreikiui, prie TEVKT sudaryti *ad hoc* komisiją iš tos pačios srities teismo ekspertų bei mokslininkų. Mūsų žiniomis, tokia praktika taikoma Lietuvos teismo ekspertizės centre. Nors ir ši praktika, kaip parodė teismų sprendimai, ne visada pasiteisina.¹⁰

Antra, kvalifikaciją suteikiančiai institucijai, šiuo atveju LAR, suteikiama teisė svarstyti kvalifikacijos patikrinimo klausimą. Pabrėžiame, kad LAR negali būti suteikta teisė svarstyti patikrinimo klausimą dėl keleto priežasčių. Pirma, kaip jau aukščiau minėta, LAR nėra kompetentinga institucija teismo ekspertologijos klausimais; antra, LAR susidurs su interesų konfliktu atstovaudama LAR nariams bei atlikdama auditorių ekspertų priežiūrą. Trečia, LAR nėra objektyvi institucija svarstant kvalifikacijos patikrinimo klausimą dėl pastaraisiais metais susiklosčiusių aplinkybių. Pavyzdys: auditorius- ekspertas itin didelės apimties rezonansinėje byloje atliko teismo paskirtą šilumos ir karšto kainų ekspertizę ir nustatė didžiausios audito įmonės dalyvavimą finansinių ataskaitų manipuliavimo veiksmuose, o tos pačios audito įmonės atstovai dalyvauja LAR pagrindiniuose komitetuose bei LAR prezidiume. Be to, ši audito įmonė reikšmingai finansuoja LAR, sutinkamai su LR Finansinių ataskaitų 74 str. 1 d. 2 p. (atskaitymai nuo audito įmonės pajamų). Dėl tos pačios priežasties, mūsų žiniomis, LAR siekia, kad auditoriai-ekspertai neturėtų teisės atlikti ekspertiniu tyrimus, susijusius su auditu¹¹.

Be to, pažymėtina, kad TEĮ projekte nėra apibrėžta, kokiais objektyviais kriterijais TEVKT siūlys kvalifikaciją suteikiančiai institucijai svarstyti patikrinti eksperto kvalifikaciją, o kvalifikaciją suteikianti institucija – pagal kokius objektyvius kriterijus priims ir svarstys kvalifikacijos patikrinimo klausimą.

¹⁰ LVAT nutartis byloje Nr. A-2590-520/2016.

¹¹ TEĮ projekto aiškinamojo rašto 3 lape pateikta 6-oji išnaša, kurioje nurodyta, kad: „<...> sprendžiamas dėl buhalterijos, finansų ir audito ekspertizų unifikavimo <...>.“

3. Dėl TEĮ p. 4¹ 8 d.

Įstatymų rengėjai siūlo teisinį reguliavimą, kuriuo siekiama numatyti kvalifikaciją suteikiančiai institucijai nustatyti kvalifikacijos patikrinimo tvarką. Mūsų nuomone, šis įgaliojimas negalimas dėl aukščiau šiame rašte nurodytų aplinkybių.

Įstatymo rengėjai siūlo kvalifikaciją suteikiančiai institucijai, šiuo atveju LAR, atlikti ir teismo ekspertų priežiūros funkcijas. Kaip jau minėta aukščiau, LAR negali suteikti tokių įgaliojimų, nes LAR nėra kompetentinga institucija teismo ekspertologijos klausimais. Dėl to jau yra pasisakyta aukščiau ir čia nebus kartojamasi.

4. Dėl TEĮ 6 str. pakeitimų

Šioje TEĮ p. dalyje numatomas teismo eksperto kvalifikacijos patvirtinimas. Atkreiptinas dėmesys, kad valstybinės teismo ekspertizės įstaigos turi turėti kompetenciją aprobuoti naujas ekspertizės rūšis. Mūsų įsitikinimu, aprobavimas galimas tik esant pakankamiems ištekliams, visų pirma žmogiškiems kompetencijos ištekliams. Kvalifikacijos patvirtinimas neturi būti pakartotinis teismo eksperto kvalifikacijos įgijimas taip, kaip tai apibrėžta TEĮ.

Dėl kitų TEĮ pakeitimų, kurie nenumatyti TEĮ projekte.

Siūlome šiuos TEĮ papildymus.

1. Dėl TEĮ p. 3 str. 1 dalies pakeitimo.

Atkreipiame dėmesį, kad TEĮ pagal savo turinį turi apimti visas specialiųjų žinių panaudojimo formas. Tuo tarpu, kaip ir ankstesnėje TEĮ redakcijoje, taip ir siūlomame pakeitime liko neaišku, ar specialisto rašytiniai paaiškinimai (ABTĮ 60 str.) tapatūs ekspertinio tyrimo sąvokai, ar ne. Ta pati situacija ir dėl juridinio asmens veiklos tyrimo.

Administracinių bylų teisenos įstatymo 60 str. numatyta viena iš galimų specialiųjų žinių panaudojimo formų – specialisto paaiškinimai. Vertinant sistemiškai ABTĮ 60 str. 1 ir 2 dalis darytina išvada, kad specialisto paaiškinimai gali būti teikiami žodžiu ir (arba) raštu. LVAT praktikos apibendrinime Nr. 23 pateikta specialisto paaiškinimų taikymo praktika. Tuo tarpu LR Teismo ekspertizės įstatymo 3 str. 1 d. pateikta „ekspertinio tyrimo“ sąvoka, ekspertiniam tyrimui keliami reikalavimai ir dokumentas, kuriuo užfiksuojamas ekspertinis tyrimas, t. y. specialisto išvada arba ekspertizės aktu. TEĮ 24 str. reglamentuoti teismo ekspertizės rezultatų įforminimo reikalavimai.

ABTĮ 60 str. ir LVAT praktikos apibendrinime Nr. 23 pateikta specialisto paaiškinimų taikymo praktika suponuoja nuomonę, kad ABTĮ 60 str. numatytiems specialisto žodiniams paaiškinimams netaikomi TEĮ 3 str. 1 d. ir 24 str. numatyti reikalavimai. Manome, esant priešingoms nuomonėms tarp teismo ir eksperto (specialisto), teikiančio specialisto paslaugas, gali kilti nesusipratimų dėl specialisto paaiškinimams rengti skiriamo laiko ir apmokėjimo už jo atliktą darbą.

Dėl juridinio asmens veiklos tyrimo (CK 2.124-2.131 str.)

Civiliniame kodekse numatyta viena iš specialiųjų žinių panaudojimo formų yra juridinio asmens veiklos tyrimas (CK X skyrius). Teismų praktika rodo, kad juridinio asmens veiklos tyrimui skiriami atestuoti auditoriai. Pastebėjome, kad Lietuvos teismo ekspertizės centras, atsakydamas į teismų užklausas dėl galimybės atlikti juridinio asmens veiklos tyrimus, atsisako jų motyvuodamas, esą tai nėra teismo ekspertizė, ir juridinio asmens veiklos tyrimas neatliekamas.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, siūlome TEĮ 3 str. papildyti 2 dalimi:

Ekspertinio tyrimo sąvoka, apibrėžta šio įstatymo 3 str. d. negalioja, kai rengiami rašytiniai specialisto paaiškinimai, numatyti ABTĮ 60 str. bei CK 2. 124-2.131 str. nustatyta tvarka „Juridinio asmens veiklos tyrimai“. Arba kitaip atskleisti reglamentavimą, kurio turinys būtų aiškus ir vienodai suprantamas tiek ekspertams, tiek TEVKT.

2 . Dėl TEĮ 5 str. 5 d.

Siūlome keisti reglamentavimą nustatant, kad teismo ekspertizės įstaiga gali būti privati įstaiga arba įmonė, juolab kad TEĮ 7 str. numatyta galimybė privatiems teismo ekspertams steigti juridinius asmenis. Pažymime, kad jau apie 20 metų Lietuvoje Respublikoje veikia privačios audito įmonės, privačios bankroto administravimo ir restruktūrizavimo įmonės, analogiškais pagrindais veikia antstolių ir notarų kontoros. Pabrėžiame, kad LR Aukščiausias Teismas išaiškino¹² ne tik kad privataus teismo eksperto įsteigtas juridinis asmuo TEĮ kontekste yra priskiriamas teismo ekspertizės įstaigai, bet ir tai, kad teismas gali skirti ekspertizę privačiai teismo ekspertizės įstaigai. Tokia įstaiga, gavusi paskyrimą, turi informuoti teismą, kuris konkretus tos įstaigos ekspertas atliks teismo paskirtą ekspertizę. Paminėtinas Lenkijos Respublikos pavyzdys, kur ekonominio pobūdžio ekspertizės atlieka išimtinai privačios teismo ekspertizės įstaigos.

3. Dėl TEĮ 19 str. 1 d.

Šią nuostatą siūlome keisti numatant, kad teismo ekspertizės įstaiga gali būti ne tik valstybinė, bet ir privati įstaiga. Dėl šių motyvų yra pasisakyta aukščiau ir dėl nebus kartojama.

4. Dėl TEĮ projekto aiškinamajame rašte ir lydraštyje pateiktos informacijos

TEĮ p. aiškinamojo rašto 2 p. nurodyta, kad TEĮ p. parengtas atsižvelgiant į Valstybės kontrolės rekomendacijas. Mūsų nuomone, TEĮ rengėjai atsižvelgia tik į dalį Valstybės kontrolės rekomendacijų. Pažymėtina, kad TEĮ projekte neteikiamas nė vienas TEĮ pakeitimas, kuris sudarytų vienodas konkurencines sąlygas TEĮ įstatyme numatytiems subjektams atlikti ekspertinius tyrimus.

¹² 2010 m. gruodžio 8 d. LR Aukščiausiojo Teismo nutartis c. b. 3K-3-3/2010.

Pavyzdžiui, auditoriams ekspertams atlikti ekonominio pobūdžio ekspertinius tyrimus baudžiamosiose bylose ir ikiteisminiuose tyrimuose. Mūsų žiniomis, tokia praktika taikoma Lenkijos Respublikoje.

Dėl skundų dėl privačių teismo ekspertų veiklos. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra pažymėjęs, kad: „Todėl teismo paskirtas ekspertas tam tikra prasme tampa kvaziarbitru, nuo kurio išvados didele dalimi priklauso bylos baigtis.“¹³ Dėl šios priežasties dalies proceso šalių skundų tikslas yra paveikti ekspertus, kai jų padarytos išvados jiems nepalankios. Kita priežastis, galinti lemti didesnį skundų skaičių dėl privačių teismo ekspertų, yra ta, kad daliai proceso šalių privatus teismo ekspertas dar vis asocijuojasi su neskaidria veikla ir didesne galimybe jį paveikti. Mūsų nuomone, skundų skaičius dėl privačių ekspertų galėtų sumažėti, jei TEVKT viešai skelbtų apibendrintą medžiagą. Siūlome viešai skelbti apibendrintą skundų dėl teismo ekspertų veiklos tyrimo medžiagą, kuri būtų skirta tiek ir ekspertų bendruomenei, tiek ir pareiškėjams bei visuomenei informuoti apie TEVK tarybos teisės aiškinimo ir taikymo praktiką.

Dėl TEĮ p. aiškinamojo rašto 8 p.

Manytume, kad LR Finansinių ataskaitų audito įstatymą bus reikalinga pakeisti, jei bus neatsižvelgta į šiame rašte pateiktas pastabas.

Dėl TEĮ aiškinamojo rašto 12 p.

Kaip jau anksčiau minėta, LAR negalės tinkamai įvykdyti „Informacijos pateikimo ir atsakymų į klausimus“ funkcijos, kadangi LAR finansuojami iš jų narių (fizinį asmenų) ir audito įmonių įnašų. Manytina, kad aukščiau minėtas funkcijas galėtų įgyvendinti tik gavus papildomą finansavimą.

Dėl TEĮ projekto suderinimo su Lietuvos auditorių rūmais

LR Teisingumo ministerijos rašte „Dėl įstatymo projekto suderinimo“ 2 lape nurodyta, kad TEĮ p. 4¹ straipsnio, 4, 7, 8 dalių, 5 straipsnio 2 dalies nuostatos su Lietuvos auditorių rūmais yra suderintos 2018-02-12. Dėl šios informacijos teisingumo domėjimės LAR ir mums buvo pranešta, kad vykusiame posėdyje buvo ir du LAR atstovai, tačiau joks TEĮ projektas nebuvo suderintas. Pabrėžime, kad dviejų atstovų dalyvavimas diskusijose nereiškia, kad TEĮ p. buvo suderintas.

¹³ Byla 3k-3-87-969/2017.

Dėl praktinių teisinio reguliavimo klausimų

TEĮ aiškinamojo rašto 5 psl. paminėta LVAT byla Nr. A-2590-520/2016. Pažymime, kad teismui pripažinus negaliojantį TEVKT sprendimą dėl teismo eksperto kvalifikacijos nepratęsimo, teismo ekspertas turi prievolę pakartotinai kreiptis į tą pačią TEVKT dėl to paties dalyko. Manome, kad TEĮ turėtų tokius atvejus taip pat reguliuoti, t. y. teismui panaikinus TEVKT sprendimą dėl eksperto pažymėjimo pratęsimo jis neturėtų prievolės papildomai kreiptis į TEVKT dėl to paties dalyko. Taigi teisinio reguliavimo klausimas nėra išspręstas.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas aplinkybes matome, kad TEĮ įstatymo projektas tinkamai neparengtas ir jo negalima teikti svarstyti LR Vyriausybei.

Auditoriai-teismo ekspertai

Loreta Rupeikienė, el.paštas loreta.rupeikiene@gmail.com

Šarūnas Gintilas, el.paštas baltaud@centras.lt

Kęstutis Ambrazaitis, el.paštas ekspertize@teismoekspertai.lt

Dokumentą elektroniniu
parašu pasirašė
ŠARŪNAS GINTILAS
Data: 2018-04-24 16:15:47

Dokumentą elektroniniu
parašu pasirašė
KĘSTUTIS AMBRAZAITIS
Data: 2018-04-24 14:38:32

Kam

Žinai

Kopija

PETKEVIČIENĖ Živilė [zivile.petkeviciene@lrs.lt] 2018-04-26

Išsiųsta: 2018 m. balandžio 26 d. 10:07

Kam: Teisingumo ministerija

Priedai: RAŠTAS.pdf (581 KB)

Teisingumo ministerijos kancleris

Arūnas Kazlauskas

LITUVOJOS RESPUBLIKOS
TEISINGUMO MINISTERIJA

GAUTA

2018 m. 04 mėn. 26 d.
GR-5356

Laba diena,

persiunčiame per Seimo informacinę sistemą (SIPIS) gautą raštą, adresuotą Teisingumo ministerijai.

Pagarbiai

Dokumentų valdymo skyrius

2018 m. 04 mėn. 13 d.
6P-4735

M.K.

FW: del institucijų, kurioms teikiamas derinti TEI projektas

Neringa Keršienė

Išsiųsta: 2018 m. balandžio 13 d. 14:10

Kam: Teisingumo ministerija

Kam: T12
Žinai:
Kopija:

Užregistruokite kaip TEI derinimui gauti asmenų pasiūlymui.

2018-04-16

Teisingumo ministerijos kancleris

From: Ekspertas Kęstutis Ambrazaitis [mailto:ekspertize@teismoekspertai.lt]

Sent: Friday, April 13, 2018 1:37 PM

To: Jolita Sinkevičiūtė

Cc: Aurelija Giedraitytė; Neringa Keršienė

Subject: del institucijų, kurioms teikiamas derinti TEI projektas

Arūnas Kazlauskas

Laba diena,

Balandžio 12 d. gavome pranešimą iš Lietuvos auditorių rūmų dėl TEI projekto.

Lydraštyje pastebėjome, kad TEI projektas neteikiamas derinti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui (LVAT).

Norėtume atkreipti dėmesį, kad ne tik ABTĮ numatyta dvi specialiųjų žinių panaudojimo formos (teismo ekspertizė, rašytiniai paaiškinimai), bet praktikoje skiriamos teismo ekonominės ekspertizės, kurios yra ypač sudėtingos (eksperto paieška trunka iki dviejų metų, valstybinės teismo ekspertizės įstaigos tokio pobūdžio ekonominių ekspertizių neatlieka, ekspertizė truko 1,5 metų ir pan.).

Šiuo metu taip pat teikiame specialisto paslaugas administraciniam teismui, kurias turinio prasme atsisakė suteikti valstybinė teismo ekspertizės įstaiga.

Be to, teikiant teismo eksperto (specialisto) paslaugas administraciniam teismui susiduriame su tam tikrais TEI ir ABTĮ nuostatų taikymo sunkumais.

TEI projekto derinimo stadijoje pateikiame vieną, mūsų nuomone neapibrėžtumą, kuris aktualus tiek administraciniam teismams tiek ekspertams (specialistams). TEI projekte manytume problema liko neišspręsta.

Administracinių bylų teisenos įstatymo 60 str. numatyta viena iš galimų specialiųjų žinių panaudojimo formų – specialisto paaiškinimai. Vertinant sistemiškai ABTĮ 60 str. 1 ir 2 dalis darytina išvada, kad specialisto paaiškinimai gali būti teikiami žodžiu ir (arba) raštu. LVAT praktikos apibendrinime Nr. 23 pateikta specialisto paaiškinimų taikymo praktika. Tuo tarpu LR Teismo ekspertizės įstatymo (toliau – TEI) 3 str. 1 d. pateikta ekspertinio tyrimo sąvoka, ekspertiniame tyrimui keliami reikalavimai ir kokiam dokumente užfiksuojamas ekspertinis tyrimas“ t. y. specialisto išvadoje arba ekspertizės akte. TEI 24 str., reglamentuoti teismo ekspertizės rezultatų informavimo reikalavimai. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos teismo ekspertizės centro ekspertizių atlikimo nuostatuose išskirtos tik dvi specialiųjų žinių panaudojimo formos – specialisto išvada ir ekspertizės aktas ir jiems taikomi tokie patys turinio reikalavimai, t. y. rašytiniai paaiškinimai nėra numatyti.

ABTĮ 60 str. ir LVAT praktikos apibendrinime Nr. 23 pateikta specialisto paaiškinimų taikymo praktika suponuoja nuomonę, kad ABTĮ 60 str. numatytiems specialisto žodiniams paaiškinimams netaikomi TEI 3 str. 1 d. ir 24 str. numatyti reikalavimai. Manome, esant priešingoms nuomonėms tarp teismo ir eksperto (specialisto), teikiančio specialisto paslaugas, gali kilti nesusipratimų dėl specialisto paaiškinimams rengti skiriamo laiko ir apmokėjimo už jo atliktą darbą.

Prašytume paaiškinti, ar ABTĮ 60 str. numatytiems specialisto paaiškinimams taikomi TEĮ 3 str. 1 d. ir 24 str. reikalavimai? Kitaip tariant, jeigu teismas kreipiasi į specialistą paaiškinti žodžiu ar/ir raštu tam tikrus specialiuųjų žinių reikalaujančius dokumentus, įvykius ar kitą informaciją ir tam nereikia tiriamojo pobūdžio darbo (nes klausimai nesudėtingi), ar privatus teismo ekspertas turėtų atlikti tyrimą ir jį aprašyti siekdamas įvykdyti visus TEĮ 3 str. 1 d. ir 24 str. reikalavimus?

Dėl aukščiau paminėtos problemos konsultavomės su kompetentingais asmenis, tačiau atsakymo iki šiol neturime.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą prašytume apsvarstyti galimybę TEĮ projektą teikti derinti ir LVAT.

Dėkojame.

Pagarbiai

Kęstutis Ambrazaitis

Direktorius, privatus teismo ekspertas, atestuotas auditorius

VšĮ Ekonominių teismo ekspertizių centras

Ateities g. 10A, LT-08303 Vilnius

Tel. (8-5) 2030302, faksas (8-5) 2000265, mob.tel. 8-698-38500

El. paštas: ekspertize@teismoekspertai.lt

Svetainė: www.teismoekspertai.lt